

on-line > www.vulkani.rs
mail to > office@vulkani.rs

Naziv originala:
Monica McInerney
LOLA'S SECRET

Copyright ©

Translation Copyright © 2013 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-00045-0

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

Monika Makinerni

LOLINA TAJNA

Prevela Ljiljana Petrović Vesković

Beograd, 2013.

*Posvećeno mojoj divnoj tetki Marsel Lem
i sećanju na još dve tetke iz loze Hoganovih,
Džeklin Galiford i Margaret Džonson*

Prvo poglavlje

Mada je već duže od šest decenija živela u Australiji, osamdesetčetvorogodišnja Lola Kvinlan nikako nije mogla da se navikne da za Božić bude ovako toplo. Dok je živela u svojoj postojbini Irskoj, u decembru su dani uvek bili kratki, pomrčina je padala pre četiri po podne, vatra u kaminu pucketala a mraz škripao pod nogama. I sneg bi ih počastio za Božić, ako bi imali sreće. Njena majka je volela božićne običaje, koje je nekada davno naučila od svoje majke. Prazničnu jelku ukrašenu tačno jednu nedelju uoči Božića, i ni dan ranije. I božićne pesme koje su odjekivale kroz hladnu crkvu pre ponoćne mise. Ali je Lola najviše od svega volela sveće koje su na Badnje večere gorele na svakom prozoru kuće. To je bio simboličan znak dobrodošlice Mariji i Josifu, ali istovremeno i poruka da će svaki putnik namernik koji te večeri bane pod njihov krov naići na jednako gostoprimstvo. Dok je bila mala, Lola je svake godine molila da baš njoj pripadne čast da zapali sveće. Sećala se kako je pažljivo vezivala zavese sa strane da ne bi izazvala požar. Nakon toga bi dugo stajala napolju sa svojim roditeljima. Dok im se dah pretvarao u tri ledena oblačića, očarano su posmatrali dvospratnu porodičnu kuću koja je izgledala kao da je izašla iz bajke.

A sada je bila tako daleko od Irske i onih tmurnih, ledenih decembarskih popodneva. Tačnije rečeno, čak šesnaest hiljada kilometara i trideset pet Celzijusovih stepeni daleko. Temperatura u Kler Veliju, u Južnoj Australiji, penjala se ka četrdesetom podeoku, iako još nije bilo ni deset sati. Zlatni brežuljci koji su se nazirali s druge strane prozora, bili su oprljeni od sunca. Nigde se nije videla nijedna vlat zelene trave. Kroz

vazduh se nisu pronosile lepršave note božićnih pesama, niti se pak čulo zveckanje zvončića na sankama. Jedini zvuk je poticao od klima-uređaja koji joj je brujaao iza leđa. Ako bi joj kojim slučajem palo na pamet da po prozorima poređa zapaljene sveće, postojala je velika mogućnost da vatrogasna ekipa u tren oka jurne uz padinu, sa uključenim sirenama i spremnim šmrkovima. Po poslednjem proračunu, motel *Veli vju*, koji je Lola smatrala svojim domom, imao je više od šezdeset prozora. Zamisli samo, prošlo joj je kroz glavu, šezdeset istovremeno zapaljenih sveća! Bio bi to bajan prizor. Tako bajan da je možda vredelo rizikovati...

„Opet planiraš neku vragoliju? Mogu to da ti pročitam u očima.“

Začuvši glas svog sina, Lola se okrenula na stolici smeštenoj pored velikog trpezarijskog stola. „Šta ti pada na pamet?“, rekla je, smerno se osmehnuvši. „Ti me bar poznaješ. Znaš da sam bezazlena kao maće.“

Džim je izvio obrvu, izvukavši stolicu i smestivši se preko puta svoje majke. „Danas sam razgovarao sa Bet i Keri. Zaključili smo da još nije kasno da se predomisliš.“

„U vezi sa čim da se predomislim? Možda u vezi s narudžbinom za ručak? Danas je petak. Petkom uvek jedem ribu.“ Bila je to još jedna od navika koje su opstale iz onih starih, irskih dana, mada je Lola još odavno prestala da se ponaša po pravilima bilo koje religije.

„U vezi s tim da sve nas spakuješ na putovanje i da punih pet dana sama upravljaš motelom koji ima čak petnaest gostinskih soba. I to usred Božića. I sredinom svoje devete decenije.“

„Hoćeš da kažeš da sam poludela?“

„Ne baš. Znam da možeš da se snađeš i bez nas.“

Lola je ustala sa stolice, dohvatila štap i uspravila se do pune visine od metar i sedamdeset, prostrelivši svog šezdesetčetvorogodišnjeg sina pogledom koji je uvek uspevao da ga učutka dok je bio dete, mada je znala da je taj metod još odavno izgubio svoju delotvornost. Nakon kratkog odmeravanja snaga, prsnula je u smeh. „Naravno da sam poludela, mili. Zar bi neko ko ima makar trunku zdravog razuma mogao da živi ovako dugo kao ja? U čemu je svrha? Kukovi počnu da ti škljocaju, sluh ti popušta, pamet te izdaje...“

„Znači, ipak si se predomislila? Hoćeš li da otkažem putovanje? Da kažem Bet i Keri da zaborave na odmor? Da im objasnim da si nakratko pomerila pameću i da nisi ozbiljno mislila?“

„I šta onda? Da ostavim tebe i Džeraldinu na cedilu? Da izneverim svoje divne sirote unuke i njihovu još divniju dečicu, a da ne pominem njihove krasne muževe i njihove jednako krasne porodice? Ni pod tačkom razno! U stvari, zašto odmah ne krenete, svi zajedno? Brišite oдавde i ostavite jednu staricu da uživa u relativnom miru i tišini. U doslovnom smislu.“

„To je ono što me najviše brine. Šta će biti ako ne budeš mogla da uživaš u miru i tišini?“

„Nalazimo se usred jednog od najvreljih leta što ga pamti istorija. Kao što znaš, ovde godinama nije pala ni kap kiše. Doduše, naša dolina prelepo izgleda, ali je suva kao barut. Ko bi, za ime sveta, mogao poželeti da provede Božić u nekom zabačenom motelu na sprženoj zemlji?“ Otvorila je knjigu rezervacija i pronašla stranicu s datumom dvadeset peti decembar. „Vidiš?“, reče, ćušnuvši je svom sinu pod nos. „Nijedan grešnik ili pak svetac nema nameru da ovde provede praznik. Izgleda da će se po ovom opustelom motelu na Božić vrzmati samo moja sirota malenkost. Ćurka će moći da ostane u rashladnoj komori, u blaženo zamrznutom stanju, božićni kolač će moći da se baškari u brendiju narednih dvanaest meseci, a ti, Džeraldina i vaše divne kćerke konačno ćete moći da priuštite sebi pravi božićni odmor.“

Džim se namrštio, prelistavajući knjigu gostiju. „Čudno, zar ne? Prošle godine smo imali mnogo više posla uoči Božića. Mislio sam da ćemo imati bar jednu rezervaciju, koliko da s nekim možeš da popričaš.“

„Ja ću se sjajno provesti, dušo. Radio će mi praviti društvo. Znaš da uvek emituju prvoklasan božićni program, kao stvoren za usamljene, napuštene starice.“ Opet se zasmejala kad je primetila da se Džim namrštio. „Šalim se, Džime. Molim te da sebi ne nabijaš osećaj krivice što me ostavljaš ovde, i da me ne ubeđuješ da se predomislim. Znaš da volim da budem sama. Hajde, šta čekaš? Zar ne treba da pomogneš Džeraldini da spakuje kofere? Da napumpaš gume i proveriš ulje? Ne misliš valjda da će se vaše putovanje organizovati samo od sebe?“

Džim je i dalje bio zbunjen činjenicom da u knjizi gostiju nije bilo nijedne rezervacije. „Ovo mi je poslednji put da organizujem reklamnu kampanju preko interneta. Svi su mi govorili da je to u današnje vreme ubedljivo najbolji način da gosti pronađu motelski smeštaj, ali taj metod

u našem slučaju očigledno nije upalio. A ti problemi sa računarom su dodatno pogoršali stvari.“

„Pusti to, mili. Sledeće godine ćeš povesti više računa o reklami. Hajde sad, pakujte kofere i ostavite me na miru. Za mnom je osam i po decenija u kojima sam bila i te kako aktivna, pa bih htela malo da se opustim i prisetim starih vremena pre nego što odem u dobrotvornu prodavnicu* da odradim svoju smenu.“

„Kad smo već kod toga, mislim da ne bi trebalo da provodiš toliko vremena u toj prodavnici.“

Lola je začepila prstima u uši. „Uopšte te ne slušam, Džime. Prisecam se starih vremena.“ Čvrsto je zatvorila oči, kao dete, sve dok njen sin nije napustio trpezariju.

Samo trenutak kasnije je virnula na jedno oko, koliko da se uveri da je otišao. Hvala bogu. Da je ostao samo koji sekund duže, bila bi primorana da mu kaže istinu. Da mu prizna kako je njegova internet-kampanja zapravo postigla čudesne rezultate. Te nedelje su dobili mnoštvo mejlova. Naravno, ne preko službenog računara jer je on već četiri dana bio u kvaru – odnosno, pao mu je sistem, kako bi se to reklo kompjuterskim žargonom, koji je Lola toliko volela da koristi. Svom smušenom sinu i njegovoj supruzi je složila priču da su iskrslili neki problemi sa serverom. („Server!“; uzviknula je, glumeći zapanjenost. „Ta reč se u moje vreme koristila za služavke i konobarice!“)** Naravno, istina je glasila da je namereno iščupala kabl na kancelarijskom kompjuteru i sakrila ga kako bi bila sigurna da će računar ostati van mreže. Poslednje što joj je trebalo, bilo je da Džim i Džeraldina vide mejlove u kojima su se potencijalni gosti raspitivali za njihovu specijalnu božićnu ponudu. Kad smo već kod toga, njih dvoje nisu znali čak ni šta ta specijalna ponuda obuhvata. Zašto da ih opterećuje takvim stvarima kad su se već prebacili na praznični režim? I zašto da rizikuje kada je znala da bi čak i najblaži nagoveštaj da je neko odlučio da provede Božić u motelu *Veli vju* mogao da ih navede na to da se predomisle i otkažu putovanje?

Lola je temeljno razmotrila svoj plan. Kao prvo, Džim i Džeraldina su stvarno zaslužili da se malo odmore. Ili, tačnije, Džim i Lola su zaslužili

* Radnja u kojoj se prodaju poklonjene polovne stvari kako bi se prihod prosledio u dobrotvorne svrhe. (Prim. prev.)

** Engleska reč *server* doslovno znači „poslužitelj“ ili „poslužiteljka“. (Prim. prev.)

da se odmore: on od posla a ona od svoje snahe. Lola je svim srcem volela sina, ali se njen i Džeraldinin odnos nikada nije mogao opisati kao med i mleko. Doduše, među njima nikada nije besneo otvoreni rat, zato što nisu htele da sekiraju Džima, već nešto nalik suptilnom zakulisnom neprijateljstvu. Što se tiče Lole, ona je mogla da razgovara čak i sa kamenom ako bi situacija tako nalagala, ali uprkos svim godinama koje je provela sa svojom snahom, a živele su zajedno skoro četiri decenije, njih dve nikada nisu uspele da zapodenu živahan ili zanimljiv razgovor. Porodična tragedija, koja ih je zadesila pre skoro pet godina, donela je izvesno otkravljenje, relativnu bliskost između snahe i svekrve, što je bilo razumljivo jer su obe bile majke, ali to nije dugo potrajalo. Lola je smatrala da je Džeraldina dosadna užtogljena šmizla bez trunke smisla za humor, dok je Džeraldina za nju mislila... u stvari, koga je bolelo uvo šta je Džeraldina mislila? Kad god bi primetila kako je Džeraldina strelja prekornim pogledom, Lola bi nehajno dobacila: „Ništa ne brini, mila. Uskoro ćeš moći da me spakuješ u neki dom za senilne matorce. Vidiš da sam već počela da brkam lončice.“

Lolin odnos prema Džimovim i Džeraldininim kćerkama predstavljao je sasvim drugu priču. Lola nije samo volela svoje unuke. Ona ih je obožavala. Bile su to njene mezimice. Njena Ana, Bet i Keri. Tri „Alfabet sestre“.

Loline unuke su imale neobično detinjstvo koje su provele po motelima, seljakajući se od grada do grada. Lola ih je čuvala dok su im roditelji radili, svojski se trudeći da njihove mlađahne živote ispuni zabavom, avanturom i posebno muzikom. Čak ih je nagovorila da zasnuju kratkotrajnu i, ako ćemo iskreno, nimalo uspešnu karijeru kao dečji pevački trio koji se, sasvim logično, zvao „Alfabet sestre“.* Mala Ana je ozbiljno shvatila taj poduhvat, Bet je pristala jer nije imala drugog izbora, a Keri je cvetala pod svetlošću reflektora. Lola je uživala u svakom trenutku, zabavljajući se i više od njih. U svemu što je bilo povezano sa njenim unukama, pronalazila je neizmeran užitek i zabavu.

Ali tamo gde su nekada bile tri unuke, sada su ostale samo dve. Kao u stihu iz one stare pesme, tako istinitom i srceparajućem, čak i posle toliko vremena. Prošlo je skoro pet godina otkako je njena najstarija

* Početna slova u imenima Lolinih unuka, u originalu *Anna*, *Bett* i *Carrie*, svrstana su po abecednom redu. (Prim. prev.)

unuka Ana u trideset petoj godini preminula od raka. Pet predugih godina bola, tuge i suza. Lola je znala da svi još uvek pokušavaju da se izbore s tom tragedijom, svako na svoj način. Čak i sada, čim bi pomislila na Anu srce bi joj zaparao onaj poznati žacaj bola, bola koji više nije bio onako oštar kao ranije, ali je i dalje bio prisutan. Znala je da je Ana *otišla*. Posećivala je njen grob bar jednom mesečno, ako ne i češće, ali je uprkos tome ponekad zaticala sebe kako pruža ruku ka telefonu da je pozove, želeći nešto da joj ispriča ili pak da izmami neku priču od nje. Da s njom podeli neku uspomenu. Da se nečemu zajedno nasmeju. Da naprosto još jednom čuje njen prelepi glas.

Lola je znala da Bet i Keri posle Anine smrti nisu slučajno odlučile da ostanu u dolini, blizu porodičnog motela. Bilo im je potrebno da budu blizu, da često i otvoreno pričaju o Ani, da neguju i slave sećanja na dobra vremena i srećne događaje. Karika koja je nedostajala u tom lancu bila je Anina kćerkica Elen, koja je sada imala dvanaest godina i živela u Hongkongu sa svojim ocem Glenom. Glen je radio kao reklamni menadžer, pa se zbog posla nakon Anine smrti zajedno sa Elen preselio u Singapur, potom u Kuala Lumpur i na kraju u Hongkong. To je svima teško palo, to što je Anina kćer jedinica bila tako daleko od njih, ali su shvatali da je za Elen i njenog oca bilo najbolje da ostanu zajedno.

Lola je znala da nijedna porodica ne bi mogla da prežali takav gubitak. Kvinlanovi svakako nisu. Samo su promenili oblik. To je bio jedini način da nastave dalje. A zar je postojao bolji način da neka porodica promeni oblik nego da ovom svetu podari nove bebe, dečicu koja će popuniti prazninu koju je Ana ostavila za sobom? Lola se osmehnula, pomislivši na svoje praunučice. Keri i njen muž Metju sada su imali troje dece: Deliju, od četiri i po godine, trogodišnju Freju i dvogodišnjeg Džordža. I oni su nastavili porodičnu tradiciju nadevanja imena po alfabetu. Elen je unapred prisvojila slovo E. Lolina srednja unuka Bet i njen muž Danijel bili su ponosni i iznureni roditelji sedmomesečnih blizana, Zakarija i Ivet. I oni su ostali verni porodičnoj tradiciji, samo što su krenuli iz suprotnog pravca.* Ti blizanci su, po Lolinom mišljenju, bili dve najdražesnije bebe na kugli zemaljskoj. Ali, gospode, kakvu su

* Imena Zakari (Zachary) i Ivet (Yvette) počinju na poslednje, odnosno pretposlednje slovo engleske abecede. (Prim. prev.)

samo larmu dizali! Kao u onoj komori za stvaranje odjeka: čim bi jedno pustilo glas, drugo bi se odmah pridružilo.

Bet je dobila poziv da zajedno sa svojom porodicom provede Božić u kući na plaži u blizini Rouba,* u domu svoje stare prijateljice i njenog muža. Taj par im je obećao da će njihove kćerke, koje su već bile tinejdžerke, paziti na blizance, što je značilo da će Bet i Danijel moći malo da predahnu i da se naspavaju. Lola je primetila žudnju koja je izbijala iz Betinih očiju dok joj je pričala o toj ponudi. Takođe je znala da Keri, Metju i njihovi mališani dosada nisu proveli nijedan Božić sa Metjuovom porodicom u Novom Južnom Velsu. Bilo je krajnje vreme da to učine. Lolinim unukama se nije dopadala pomisao da svoju baku preko Božića ostave potpuno samu u motelu, ali im je ona kategorično objasnila da je to baš ono što želi. „Ja sam imala milijardu porodičnih Božića“, rekla je. „Dajte da ove godine probamo nešto novo. Osim toga, ne zaboravite da sam uspešno vodila poslove u brojnim motelima i pansionima još pre nego što ste se vas dve rodile. Mogu nekoliko dana da preživim i bez vas.“

Bacila je pogled na fini, zlatni ručni sat. Bilo je skoro deset, pravo vreme da krene ka dobrotvornoj prodavnici i da se baci na posao. Svoj tobožnji posao. Naravno, pošto već ide tamo, odvojiće malo vremena da sortira poklonjene stvari i da ponešto proda, ali je ovih dana, ako ćemo iskreno, imala preča posla. Trebalo je samo da zakorači iza neuglednog izbledeleog paravana u zadnjem delu radnje i da se obre u prostoriji koja je pre podsećala na *Nasin* kontrolni centar nego na skladište neke provincijske radnje za prodaju polovnih stvari. Unutra se nije nalazio samo kompjuter već i kompletna prateća oprema: modem, skener, štampač, pa čak i mala kamera.

„Drage moje dame, ovo su naša vrata za pristup svetskoj mreži podataka“, objavila je onoga dana kad je kompjuterski centar počeo da radi, zadovoljno primetivši kako joj njen mladi prijatelj i kompjuterski guru Luk, iznenađen, upućuje pogled. Naravno da je znala za svetsku mrežu podataka. I za mejlove. I za blogovanje. Ona je svake noći provodila sate i sate slušajući radio, prelistavajući novine i gledajući razne dokumentarce na TV-u. Valjda se podrazumevalo da bude upućena u

* Primorski grad u Južnoj Australiji. (Prim. prev.)

nove medije? Lola je izgarala od želje da što pre isproba tu novu tehnologiju. Kada je oprema konačno stigla u radnju, svojski je prionula na posao... kao patka na plivanje, da tako kažemo. Ili možda ne baš tako? Koji izraz bi bio prikladniji? Kao Bil Gejts na mlaćenje para? Luk je bio zapanjen kada je shvatio da je znala i za Bila Gejtsa. Svašta! Zar je taj momak mislio da je proteklih osamdeset četiri godine provela u sobi za izolaciju?

Jedva je čekala da bane u ostavu i spusti prste na tastaturu. Čekalo ju je toliko posla. Prvo je trebalo da proverí kako su stajale stvari sa rezervacijama za specijalnu božićnu ponudu, ali je takođe želela da pošalje mejl u Hongkong, za svoju prauunku Elen. Lola sada nije mogla često da viđa Elen, najviše jednom u godini, ali su pisma i telefonski razgovori, a odnedavno i ti mejlovi, doprineli da veze između njih ostanu čvrste i prisne. U poslednje vreme su redovno komunicirale. Lola je čak naučila da joj preko interneta šalje svoje fotografije. Doduše, na Elenin zahtev. Činilo se da je Elen iz nekog razloga zaključila da je modni stil njene prababe bio urnebesno zabavan.

Svaka čast, Stvarno-Strava-Bakuto!, napisala je Elen u poslednjem mejlu. *Ružičaste helanke i haljina od leopardove kože kao dnevna kombinacija? Čuvaj se, Ledi Gaga!*

Lola je potražila tu Ledi Gagu na *Guglu* i, umesto da bude uvređena, pronašla je dodatnu inspiraciju. To ju je podsetilo da se još nije propisno obukla. Odeća koju je imala na sebi mogla je da prođe u motelu, ali je u prodavnici morala da se pojavi u boljem izdanju. Krenula je ka sobi u kojoj je trenutno obitavala – sobi koja je nosila broj jedanaest i koja je imala prelep pogled na okolne brežuljke i komadić vinograda. To je bila jedna od glavnih stavki u njenoj pogodbi sa Džimom i Džeraldinom, da živi u motelskoj sobi koju sama odabere, umesto da sa njima deli prostorije za osoblje. Baš kada je završila sa spremanjem, obukavši purpurni kostim sa zlatnim kaišem i prikačivši krupan ružičasti cvet za svoju kratku srebrnastu kosu, začula je kako Lukova stara korola brunda na stazi koja je vodila ka motelu. Ah, Luk je stvarno divan momak. Tako pouzdan. I tako pametan.

Njen pomoćnik Luk, koji je imao dvadeset tri godine, obavio je kompletan posao oko postavljanja računara u dobrotvornoj prodavnici. Nakon što je izučio zanat u lokalnoj električarskoj radnji, Luk se

preselio u Adelejd, gde je završio informatičku obuku, i sada je krupnim koracima grabio kroz hijerarhiju jedne uspešne firme za kompjuterske instalacije. Kompjuter koji je instalirao u radnji, predstavljao je njegov „posao posle posla“, kako je on to nazivao, nešto što je radio iz ljubavi kada bi svratio do Klera da poseti svoju majku Patrišu, koja je takođe volontirala u prodavnici. Neke od ostalih volonterki su se isprva protivile uvođenju kompjutera, ali kada su shvatile kako ta stvar funkcioniše, njihova radnja se pretvorila u svojevrsni hakerski klub. Lola je na kraju morala da napravi raspored kako bi bila sigurna da će imati dovoljno vremena za vlastite aktivnosti. Pošto su se ostale dame opasno navukle na taj novi vid zabave – Lolina najstarija prijateljica Margaret je igrala bridž sa članovima svog *on-lajn* kluba, Patriša je fanatički tragala za rukotvorinama koje su se nudile na sajtu *Etsi*, a Kej je imala oko osam stotina prijatelja na *Fejsbuku* – Loli je ponekad bilo teško da ugrabi mesto za računarom makar na sat vremena. Pored njih, tu je bila i Džoan koja je redovno postavljala video-snimke svoje mačke na *Jutjub*, još jedna dama koja je svake subote preko *Skajpa* razgovarala sa svojim sinom koji je živeo u Kopenhagenu, pa čak i njihov domar Bil, koji se na sav glas hvalio kako mu kod kuće ne treba TV, ali je zato svake nedelje provodio sate i sate gledajući reprize na veb-sajtovima TV mreža. Impresivna družina, nema šta. Njihova prosečna starost je iznosila sedamdeset pet banki, ali je njihova prosečna kompjuterska veština, bar po Lukovim tvrdnjama, bila ravna veštini koju su ispoljavali korisnici od dvadeset i kusur godina. „Vi matorci brzo kapiirate stvari“, zadivljeno je rekao Luk negde na početku obuke. „Nikad ne bih pomislio da ćete tako lako ući u štos.“

„Moram da te podsetim na to da sam nekada vodila vlastitu računovodstvenu firmu“, objavila je Margaret uvređenim tonom.

„A ja sam nekada bila izvršni direktor lokalnog saveta“, natuknula je Džoan.

„Ove šake su pomogle da na svet dođe najmanje hiljadu teladi“, oglašila se Kej, vlasnica mlekarske farme, ponosno podigavši ruke.

Luk je delovao iznenađeno.

Kada je zatvorila vrata svoje sobe i krenula ka prednjem delu motela, Loli se učinilo da je Džeraldina posmatra kroz trpezarijski prozor. Veselo je mahnula svojoj snahi. Ali, čak i ako ju je primetila, Džeraldina

nije uzvratila na pozdrav. Ta žena uopšte nije imala manira, baš kao ni trunku personalnosti, pomislila je Lola. „Doviđenja!“, doviknula je potencijalnim posmatračima. „Oдох do grada da se posvetim društveno-korisnom radu.“

Sat vremena kasnije, Lolino raspoloženje nije bilo baš tako vedro. Pogrešno je procenila interesovanje za božićnu *on-lajn* ponudu motela *Veli vju*. Doduše, dobila je više od deset mejlova, ali još nije imala nijednu rezervaciju. *Neće valjda* sama provesti Božić? Bože sačuvaj! Virnula je kroz zavesu koja je predstavljala granicu između prodavnice i ostave. Videla je samo jednu ženu koja je razgledala robu i zaključila da će Margaret moći sama da se izbori s njom.

Namrštila se, ponovo proveravajući mejlove. Nijedna rezervacija? Ali zašto? Nasumično je kliknula na jedan od mejlova, primetivši broj mobilnog telefona ispod imena. Da li je to bila standardna procedura? Da li je trebalo telefonom da pozove potencijalnog klijenta? Možda da, a možda i ne. Postojao je samo jedan način da to sazna. Izvadila je mobilni. Luk je bio zapanjen kada je primetio da se i u to razume. „Koristiš mobilni?“

„Samo trenutno. Štedim za *ajfon*“, samouvereno je odgovorila Lola. Stvarno je nameravala da nabavi tu spravicu.

Neko se javio posle trećeg zvonjenja. „Dobar dan“, rekla je nabacivši najučtiviji mogući ton. „Ja sam Lola Kvinlan i htela bih da vas zamolim za malu pomoć. U pitanju je marketinško istraživanje o jednoj reklamnoj kampanji. Molim vas, ne prekidajte vezu. Neću vas dugo zadržati. Evo, odmah ću preći na stvar. Vi ste poslali upitni mejl za ponudu motela *Veli vju*, ali niste rezervisali mesto. Zašto ste odustali?“ Nakratko je začutala, slušajući odgovor. „Ali to *uopšte nije* skupo, bar u poređenju sa ostalim mestima. Zaista? *Toliko* su vam tražili? Za tri noćenja, plus božićni ručak? Tako mi svega, to je prava bagatela. I ja bih otišla tamo.“ Potom je obavila još tri razgovora i dobila još dva istovetna odgovora: da su njihovi nesuđeni gosti pronašli jeftinije pakete na drugom mestu, dok joj je treći klijent objasnio da se predomislio i odlučio da Božić provede kod kuće.

Počela je da otvara kompjuterske fajlove, tražeći tekst za božićni oglas motela *Veli vju*. Džim joj je dao svoju verziju na uvid pre nego što ju je prosledio sajtovima specijalizovanim za njihovu delatnost.

Lola je malo sredila tekst pa ga poslala na još nekoliko sajtova po vlastitom izboru, ali ga očigledno nije dovoljno sredila. Luk joj je pre toga održao lekciju o takozvanim *meta-tagovima*, rečima koje ljudi obično koriste kada krenu u internet-pretraživanje. „Misliš, kada krenu da *surfuju*“, ispravila ga je ona. I tako je redigovala Džimov oglas sve dok se u njemu nije našla skoro svaka prigodna reč koje je uspela da se seti. *Božić. Božićni kolač. Božić Bata. Božićne pesme. Božikovina. Provedite Božić u našem prelepom ho-ho-hotelu!* Doduše, *Veli vju* nije bio hotel već motel, ali šta mari? Njihova specijalna ponuda je uključivala tri noćenja s doručkom i specijalan božićni ručak od tri jela – *ćuretina sa svim prilogima!* Takođe je dodala kako svakog gosta očekuje poklon iznenađenja. Bila je to prava reč, jer se među odabranim stvarima nalazio putni sat, drveni ram za slike, slagalica koja je valjda imala sve delove i kravata alarmantno crvene boje. To je pokupila iz vreća sa stvarima poklonjenim u dobrotvorne svrhe. Naravno, platila je te stvari, i to po višoj ceni.

Ponovo je zvrnula kroz zavesu. Mušterija je otišla, a Margaret je brisala prašinu sa polica za knjige. „Je li sve u redu, Margaret?“, doviknula je. „Brojim minute, Lola“, odvratila je Margaret.

Dođavola, pomislila je. Nadala se da će Margaret zaboraviti na svoj termin. Na brzinu je sročila mejl za Elen, šaljući joj kišu poljubaca i raspitujući se za najnovije vesti, a tada se ponovo usredsredila na predstojeći praznik. Zatvorila je oči, pokušavajući da se koncentriše i da se priseti marketinških trikova koje je prošle godine naučila na onom *on-lajn* kursu. Upadljiv naslov, štiklirano. Jasna i koncizna ponuda, štiklirano. Neodoljiva ponuda. To je očigledno bio detalj u kome je omanula. Njihovoj trenutnoj ponudi je bilo sasvim lako odoleti. Šta je moglo da je učini neodoljivom?

Ako bi sve bilo za džabe?

U roku od jednog minuta je sastavila novi oglas, što je bilo više nego dobro jer je kroz tačno osam minuta morala da ustupi kompjuter Margareti koja je nestrpljivo čekala da prione na redovnu *on-lajn* partiju bridža. Ako je pravilno primenila Lukova uputstva, sledeća grupa klijenata koji se budu javili na oglas za božićni paket motela *Veli vju* dobiće povratni mejl naredne sadržine:

ČESTITAMO!

Monika Makinerni

Postali ste srećni dobitnik specijalnog božićnog paketa motela Veli vju! Paket obuhvata tri prenoćišta s doručkom i prvoklasan božićni ručak. I, što je najvažnije, sve je potpuno besplatno! Sve što treba da učinite, jeste da odgovorite na ovaj mejl u roku od dvadeset četiri sata, da priložite svoje podatke i sačekate da vam se javim.

Zarad dodatne autentičnosti, dodala je svoj potpis – nedavno je naučila da ga skenira – i broj mobilnog telefona. Kliknula je na komandu *pošalji*, zavalila se na naslon i zadovoljno se osmehnula. Mamac je bačen. Sada je samo trebalo da sačeka.

Drugo poglavlje

GOST BROJ 1

Nil uopšte nije znao gde se nalazi Kler Veli. Znao je samo da taj kraj ima neke veze s vinom. I da je negde u Južnoj Australiji. Nije znao ništa više, niti je mario da sazna. Nasumično je odabrao to mesto. Naprosto se ulogovao na veb-sajt za smeštaj u poslednji čas i počeo da prelistava ponude, sve dok mu jedna od njih nije zapala za oko. Uopšte ga nije zanimalo koliko zvezdica ima taj motel, ni da li se sa prozora pruža lep pogled, da li je mogao da obeduje zatvoren u svojoj sobi ili pak da se kupava u otvorenom bazenu. Želeo je samo da se na Božić probudi što dalje od svoga doma. Ne samo daleko od Broken Hila, već od svega što je sačinjavalo njegovu ubogu egzistenciju, od svakog atoma svog glupo protraćenog, besmislenog života. Da sve ostavi za sobom i da se više nikada ne vrati. Poslao je mejl i taman se spremao da isključi kompjuter, kad je primetio da je već dobio odgovor. U rubrici *subjekt* je pisalo: ČESTITAMO! Niko mu još odavno ni na čemu nije čestitao. Zbunjeno se namrštio i otvorio mejl.

GOSTI BROJ 2 I 3

Helen je čula otvaranje ulaznih vrata. Žurno je zatvorila sajt i kliknula mišem još nekoliko puta, sve dok se na ekranu nije pojavila uvodna stranica nekog bezopasnog sajta za kupovinu, a onda se okrenula ka svom mužu, s nedužnim osmehom na licu. On se nije osmehnuo. Odavno je zaboravio kako se to radi.

„Kako je bilo na poslu, dušo?“

„Dobro, hvala na pitanju. Ima li nekih novosti?“

Morala je da zvuči što vedrije. Ni za živu glavu nije smela da mu otkrije koliko pati zbog njegove hronične odsutnosti i depresije. Doktor joj je rekao da mora da bude strpljiva. Da mu pruži osećaj stabilnosti. Da mu obezbedi mir. Bila je to uobičajena post-traumatska reakcija, objasnio je. Šok je možda prošao, ali je mentalnim ožiljcima trebalo više vremena da zarastu. „Vi ga volite, zar ne?“

U to vreme je bez oklevanja klimnula glavom. Ali šta bi odgovorila da joj neko sada postavi isto pitanje? Da li je još uvek volela Tonija, ili su se pak njena osećanja svodila na puko sažaljenje i ozlojeđenost? Pa ipak, nije smela da odustane. Mada je već bila umorna od svega, morala je da deluje vedro i da još jednom pokuša stvari vratiti u normalu.

„Znaš, danas sam razmišljala o planovima za Božić“, rekla je. „Ostalo je još samo tri nedelje. Vreme baš leti, zar ne?“

On ništa nije odgovorio. Samo se ćutke ustremio ka kuhinji.

Najviše od svega ju je bolela ta ćutnja. Stvarno je pokušala. I još uvek je pokušavala. Iz dana u dan je fanatički nastojala da bude mirna i strpljiva, puna ljubavi i razumevanja, ali je nedostatak komunikacije bio kao zarazna bolest. U međuvremenu se nakupilo toliko toga što je želela da mu kaže: da brine za njihov brak, i da brine za njegovo mentalno zdravlje, i za njegovo i za svoje. Ali je postojalo mnogo razloga koji su je sprečavali da bilo šta izusti.

Kako je mogla da mu kaže da je baš tog popodneva shvatila da na-prosto ne bi mogla da podnese još jedan Božić nalik onom prošlogodišnjem? Nije joj kupio čak ni poklon. Rekao je da mu je žao, ali da ga je mrzelo da ide u kupovinu. Ona mu je najveselije što je mogla odgovorila da ne brine, a onda ga je zasula gomilom poklona koje je ona njemu kupila kako bi kompenzovala stvari, kao što je uvek činila. Ostatak dana je bio jednako mučan. Ručak za trpezarijskim stolom je protekao u mukloj tišini. Popodne i večer su proveli ispred televizora. Nije bilo ničega što je moglo da im zaokupi pažnju. Njihova deca su sa druge strane okeana jurcala za karijerom. Kejti je sada živela u Londonu, a Lajam u Barseloni. Prošle godine nisu došli kući za Božić. Umesto toga su odlučili da se sastanu na evropskom tlu, opisujući taj događaj kao „susret siročića u Minhenu“. „Ne smeta ti što nećemo doći, mama?“, upitala je Kejti. „To je